

Máme před sebou nevšední práci, která prokazuje autorovu poctivou a bytostnou potřebu porozumět lévinasovské koncepci filosofování, jež je dnes jedním z nejdůležitějších přístupů k porozumění sobě samému, ve světě po holocaustu.

Autor se vyjadřuje jako renomovaný filosof, klade si otázky, které jsou důkazem jeho osobního ponoru do tématiky, která není vůbec jednoduchá. Je poctivým a hlubokým myslitelem, což bylo již v úvodu poznamenáno. Jednu výtku však musíme učinit. Dochází k jednoznačným závěrům velmi brzy, to je ale naprosto normální, vezmeme-li v úvahu, že se jedná o mladého filosofa. Jednoznačné závěry o překonání těch, kteří filosoficky zakládali cestu samotnému Lévinasovi, jsou obsaženy dokonce i v pracích velmi známých filosofů.

Není tomu tak, v mnohém Lévinas nedospěl tam, kam Husserl, a kam dospěl i Heidegger. Bohužel, stává se normou dobré diplomové práce, že jejich autoři se dostávají do distance k těm, kteří jsou daleko složitější, než si dokážeme vůbec představit. Heideggerových prací vyšlo tak kolem padesáti procent. Neznáme vše, ale jsme si jisti svými názory nad ním. Husserl napsal čtyřicet pět tisíc těsnopisných stran (uložených v Lovani), ale my jsme s ním hotovi, i když jsme přečetli jen pár stovek v češtině. Ale tak tomu je se všemi velikými filosofy, Platón by mohl být dobrým příkladem. Je třeba být opatrnější. Ale i to je velmi obtížné, když i naši známí filosofové se takto chovají.

Např. tvrzení o prvotnosti bytí před jsoucnou u Heideggera musí být pochopeno správně. Ani sám Lévinas zde nepřichází na úhelný kámen této úvahy. Nemůžeme mluvit o prvotnosti bytí před jsoucnou, protože zde je již akceptována myšlenka o času, který je předpokladem tohoto bytného závěru, ale to je právě u Heideggera největším problémem. Bytí samo není před časem ani za časem, zde je myšlenka o posloupnosti, postupnosti naprosto irelevantní, úplně zbytečná, ale málokoho napadne. Všichni se nacházíme zatavenosti ve vývojovém předpokladu každého podstatného myšlení, tak jak je před nás postavilo karteziánské myšlení novověku a nemůžeme z něho vystoupit. Bytí není před jsoucnou, tato otázka nemá vůbec smysl, protože čas je až „jsoucnařská“ záležitost. Pozor na tyto závěry, ale jak jsem již řekla, těchto chyb se dopouštějí i čeští renomovaní filosofové. Stejně je tomu u překonání Husserla a Heideggerem v tvrzení i intencionalitě apod. Toto ovšem není na závadu práci, která se opírá nejen o filosofické teze známých filosofů, ale především o myšlenky samotného Lévinase.

Autor velmi precizně studuje obtížnou filosofickou literaturu, rozumí jí, což samo o sobě je malý zázrak u našich studentů. Jeho otázky jsou sice poplatné tázáním, s nimiž se setkal v literatuře, ale bylo by nemístně náročné, po něm požadovat tázání originální, které potřebuje odstup mnoha let, zrání o samotě a v opuštěnosti, která je údělem filosofů. Práce je důkazem jisté, velmi kvalitní zralosti autora, prozrazuje na autora, že žije hlubokými filosofickými otázkami, dokazuje, že jde o autora, který se bude věnovat filosofii i v budoucnosti. Doporučuji práci k obhajobě, navrhuji známku : **výborně** a kladu mu tuto otázku: Jakou úlohu hraje čas v lévinasovské, husserlovské a heideggerovské koncepci? Velmi dobře vím, že odpovědět na tuto otázku znamená napsat pětisetstránkovou práci, ale mně stačí základní vhled do podstaty. Přeji autorovi hodně štěstí.

V Dědově 27. července 2010

Prof. PhDr. Anna Hogenová, CSc.

